

Vi sätter färg på tillvaron!

TIDEVARV BYGGNADSVÅRD AB
TEL. 16 08 00 • STUVSTA

SG0439

SAAB

SAAB

BYGGNADSVÅRD & KULTURMÄLERI

• LINDOLFSPÅROR
• TERRASSOR
• FÄRMPÄNNING
• SVENSKA RÄNNKÖRARE
• FÖNSTERRENOVNING

• KÄLLSTEN
• SÄMANTVÄR
• SVENSKA RÄNNKÖRARE
• SVENSKA RÄNNKÖRARE
• SVENSKA RÄNNKÖRARE

TIDEVARV

Penselrenovering

Vi knycker bilnycklar och går husesyn. Hos Anton Björklund i Huddinge hänger allt ihop. Byggnader, fordon och renoveringsfilosofi.

TEXT & FOTO CLAES JOHANSSON

Kommunalskatten i Huddinge ligger 0,56 procentenheter under riksgenomsnittet. Här finns 12 naturreservat. Vid Paradistorget byggs ett nytt kommunhus med grönska på taket och en fasad i återbrukat material, allt enligt kommunens hemsida. Men tråla genom lågbyggda villakvarter, i årsringar från 1920-talet och framåt, och andra, dystrare, tankar tränger fram. Officiell statistik backar inte upp saken, men här tycks andelen slagskeppsverandor, poolkomplex och attefallare skohornade på plats nå en toppnotering. Sorgglustiga lämningar efter helghantverkare med en aldrig sinande jos i skruvdragarna.

Mitt i allt detta står Anton Björklunds mjukt pastellfärgade hus från 1927 som en rakryggad påminnelse om att gammalt oftast är vackrast. Ett svalkande undantag. En återställare i ett rusigt fönsterbytarland.

Det gäller även bilen i förgrunden, en grå Saab 95 1962. En som bevisar att analog marknadsföring kan vara nog så slagkraftig.

Anton hargömt bilnycklarna under en strategisk blomkruka, det är varsågod att köra. Startproceduren omfattar en dold startknapp plus en allmän instruktion: "En tvåtaktsnittifemman är inte för alla". Redan i korsningen till Ågestavägen, en sträcka på kanske 70 meter, är vi i synk. Lättheten i steget, den där starka personligheten. Ännu en variation på samma angenäma tema.

Dörren glipar en del och det för modellen så typiska rumpgunget är där, allt noterat på Antons att-göra-lista. Nytt rostskydd under skärmarna har den fått sedan han köpte bilen i slutet av 2024 och ljudet genom ett nymonterat sportavgassystemet både

förför och förvånar. Kanske inte allas förstahandsval i en klassisk herrgårdsvagn, men Anton är inte en man styrd av ängsliga föreställningar om rätt eller fel, mer om det strax.

Efter mindre än tio år i bilbranschen satsade Saab hårt på expansion. I början av 1957 sattes målet om fördubblad produktion inom två år. Kapaciteten i fabriken Trollhättan skruvades upp och ledningen räknade kallt med att två större och ett mindre förnyelseprojekt skulle ta företaget dit. 93F var ett snabbjobb där man flyttade gångjärnen till dörrarnas framkant, vid det laget betraktat som det normala. Nya 96 krävde desto mer ingenjörsinsatser. Jobbet påbörjades i augusti 1957 med en helt omarbetad bakdel med nya bakskärmar, ny baklucka och en överkligt stor bakruta. Hundra kubik kralligare motor, ändrad instrumentering och förbättrad ventilation var välbehövlig finslipning.

Den nya herrgårdsvagnen 95 blev det perfekta komplementet. Den var efterlängtd, genomtänkt från start med rakt tak, kantiga linjer och tilltagen lastkapacitet på 510 kg. Sju personer fick plats, åtminstone på kortare resor. 1960 tillverkade Saab drygt 26 000 bilar totalt – snudd på en tredubbling på tre år!

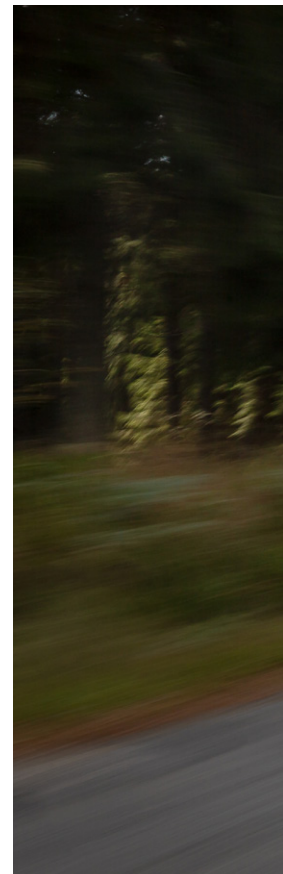
Antons Björklunds bil är som ett inbott gammalt hus. Folk har kommit och gått, satt sina spår. Rört originalskick är kanske en passande etikett när slitage samsas med reparationer och förbättringar. Men helheten: en reko Saab.

– Den var välkänd i Saabkretsen när den blev till salu. Först var jag inte alls intresserad, men mina kompisar tjatade, säger Anton vars Saabliv inleddes några år in på 2000-talet med överkomliga hobby- och bruksbilar.

– Det var en rolig tid med allt från V4 till 900. Man kunde köpa bilar för 8-10 000 kronor. Drömde om Toyota Celica men det blev en 99 Turbo som 18-årsbil för 8 000 kronor, då ingick rensade kuggar på vattenpumpsaxeln.

Om den grå 95:ans första år är oklara, desto mustigare tecknas hämtningsaktionen i oktober 1998. Saabfantasterna Fredrik Ekendahl och Anders Dahl hade fått nys om en röd och en grå 95 i Bratten utanför Lycksele. Den grå hade stått på gården i tio år och dessförinnan lika lång tid i en skogsbacke. Resan skulle företas med en slutkörd Volvo 240 GLE med kopplad biltrailer. Nog skulle en av de två Saabarna gå att köra hem till Stockholm för egen maskin? Det blev en maratonresa på 250 mil tur och retur som även omfattade en avstickare till Arvidsjaur för en danskväll på stadshotellet. Den grå, som var den strukturellt friskare, fick åka trailer. Den röda med takräcke och taksökare hade mot bättre vetande visat lite mer livsgnista, vilket inte gjorde den till en bättre bil. Hålet i ljudämparen var enormt och bromspedalens ovilja att röra sig i retur botades med ett orangefärgat snöre som lindades runt näven. Dragbilen törstade svårt efter kylvatten men gav upp först när det sprutade

På uppdrag i Stockholms moderna förorter! Anton Björklund räds inte att använda Saaben i jobbet. 95 hade en mer robust inredning med galon på sidoklädslena – och rejäl askkopp.

”Penseln vajar tryggt på taket och insugsljudet får hundar att frysa i steget”

vatten ur avgasröret. Man lämnade in nycklarna på en mack och ringde en skrotfirma samtidigt som lokaltidningens radannonser finkammades efter en ersättare. Med en nyköpt Volvo 245 i femtusenkronorsklassen kunde resan fortsätta. Hem kom man och efter en tid såldes Saabarna, den röda lär än idag ha takräcket monterat.

Den grå vandrade mellan några få händer innan den hamnade i Antons vård. En idé hade slagit rot:

– Jag såg Tarantinos film Django Unchained. En cowboyfilm där en tandläkare åker omkring med en hästvagn dekorerad med en stor, vajande tand på taket, säger Anton.

Snart var projektet igång, någon enstaka dagsverke för en driven snickare med inriktning på byggnadsvård. Den egna firman sedan 2021 heter Tidevarv med fyra anställda, med Saaben fick man den perfekta extrabilen vid finjobb, en rullande reklampelare som skapar leenden var man än kommer. Stilfull dekortext toppas med en pensel på taket som i ett drag skulle kunna måla en genomsnittlig tvåmiljoners etta i något av trevåningshusen som flimrar förbi.

Jag plockar upp Anton på jobbet och Saaben rör sig lika hemtamt i naturreservatens utkanter som genom 1960-talets välplanerade förortscentra. Det känns väldigt – svenskt. Penseln vagnar tryggt på taket och insugsljudet får hundar att frysa steget.

Att det blev just byggnadsvård är en slump.

– Jag gick motvilligt på byggprogrammet hemma i Umeå. Kunde inte slå i en spik, men kämpade på. Två somrars fönsterrenovering på Bygdsiljums kyrka 2010 fick mig på nya tankar. Jag fångades av hantverket. Ville fördjupa mig, säger Anton.

En lika slumpartad flytt till Stockholm blev startpunkten för yrke och familj och en dag blev ett hus i Stuvsta i Huddinge till salu. Det var beryktat. Ansågs vara en skamfläck. Att tomten var beströdd med kvarglömda bilar och maskiner gjorde att mäklaren beskrev huset som ett rivningsobjekt utan värde. Prospektet visade drönbilder tagna på håll och när Anton bad om bilder på interiören skickades bara grygiga mobilbilder. Huset skulle ju ändå rivas! Det som inte nämndes var att alla originaldetaljer fanns kvar och att fasaden aldrig målats om. Den tunna linoljefärgen draperade huset i en vacker slöja. Men för all del, ett avstannat dräneringsprojekt av något slag påminde mest om en vallgrav i vilken det växte fullstora träd.

Bilens tidiga år är inte helt klarlagda och ser inte skylten på panelen lite för ny ut? Men det är inga större problem att få igång fantasimaskinen när det kommer till skogsarbetare Holger Stenlund i Nedre Lomsfors, Lomselenäs.

Ett trappräcke som mjukt vrider sig 180 grader, ännu en av Antons snickarbragder. Frida och Victoria ser fram emot större ytor för spring och lek – på bekostnad av pappa Antons hobbygarage.

– Banken dömde ut huset och gav oss inget lån. Så en bekant köpte det i vårt ställe. Vi hyrde det och jag lade ett helt år på att renovera på heltid, säger Anton och får det att låta självklart och lätt. Först gjordes källaren beboelig så Anton med flickvännen Siraad och dottern Victoria kunde flytta in. Tempot var stenhårt när tak, fasad, fönster, värmesystem – allt väcktes till liv med genomtänkta material och klassiskt hantverk.

– **Allt går att** reparera och gör man det varsamt blir det bra. Det gäller både hus och bilar, säger Anton anspråkslöst. Med dottern Fridas ankomst – i värsta kaoset – var familjen komplett. Med ett riktigt hus i bankens ögon beviljades lån och efter ofattbart slit kunde familjen kalla det för sitt hem, i tre färdiga våningar och ett rejält garage för hobbybilarna. På baksidan fanns en obebyggd betongplatta i direkt anslutning till huset. Där byggde Anton ett extra rum. Idén med en traditionell glasveranda utvecklades att bli en nästan tempeliknande skapelse med stiliserade kolonner, högresta fönster och en målad lagerkrans perfekt centrerad på den symmetriska fasaden.

Anton visar och berättar om snickerier, listverk, kakelugn, veranda och färgsättning. Allt tycks ha runnit ur hans hjärna, hjärta och händer helt sömlöst, en massa specialgjorda lösningar där fysiska detaljer eller bara ideér plockats från samtida hus. Det här är mycket mer än hus återställt till originalutförande i strikt bemärkelse, det är ett hotrodprojekt utfört med precision, balans och osviklig fingertoppskänsla.

– Fasadkulören experimenterade vi mycket med, till slut gjorde tillverkaren den till en standardkulör, en linoljefärg som de döpte till Egnahemsgrön!

Nyss kom bygglov för en större utbyggnad. Det blir ett egenritat tillägg i två våningar. Garaget kommer att krympa i storlek, allt för att inte rucka på husets proportioner, en mening som sällan hört sägas i Huddinge kommuns villabestånd eller hos bilfolk i allmänhet för den delen. Vi backar in penselvagnen bredvid – något otippat! – en vit och distinkt taksänkt Saab 99!

– Den ska renoveras till originalskick, ja alltså så som den såg ut när den customiserades på 1980-talet, säger Anton och slår igen porten.

Vi kan vara säkra på att projektet kommer präglas av antikvariska hänsyn lika mycket som egna väl övervägda inslag.

Allt hänger ihop. ☹

Till eder tjänst! Tidevarv greppar alla epoker med rätt sorts penslar. Här har vi gjort en avstickare till gamla S:t Görans gymnasium på Kungsholmen i Stockholm, ritat av Léonie Geisendorf och invigt 1960.

*"En diskret dekor
anpassad till bilens
linjespel ger en god
helhetsverkan"*

SAAB-ANDAN Rank Xerox har den

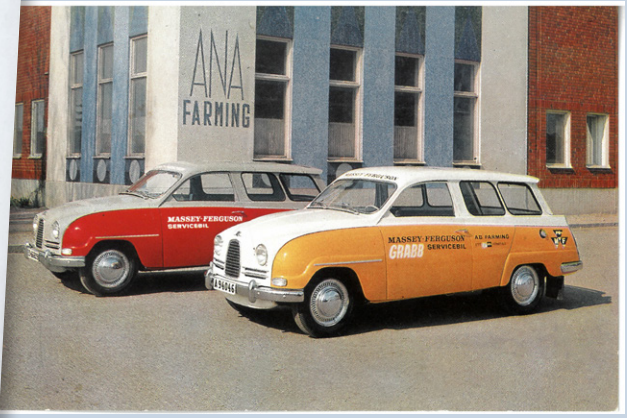
(köpte hundra nya SAAB!)

Rank Xerox är ett av världens ledande företag när det gäller tillverkning och försäljning av maskiner för kopiering och digitalisering. Företagets tillvaro och verksamhet är otvivelstakt på väg att bli ett av världens största. Detta är ett stort ögonblick för Rank Xerox och för alla som arbetar för företaget. För att säkerställa att detta ögonblick blir ett lyckat ögonblick har Rank Xerox köpt hundra nya Saab 95. Detta är ett stort ögonblick för Rank Xerox och för alla som arbetar för företaget. För att säkerställa att detta ögonblick blir ett lyckat ögonblick har Rank Xerox köpt hundra nya Saab 95.

Det här är ett stort ögonblick för Rank Xerox och för alla som arbetar för företaget. För att säkerställa att detta ögonblick blir ett lyckat ögonblick har Rank Xerox köpt hundra nya Saab 95. Detta är ett stort ögonblick för Rank Xerox och för alla som arbetar för företaget. För att säkerställa att detta ögonblick blir ett lyckat ögonblick har Rank Xerox köpt hundra nya Saab 95.

Rank Xerox är ett av världens ledande företag när det gäller tillverkning och försäljning av maskiner för kopiering och digitalisering. Företagets tillvaro och verksamhet är otvivelstakt på väg att bli ett av världens största. Detta är ett stort ögonblick för Rank Xerox och för alla som arbetar för företaget. För att säkerställa att detta ögonblick blir ett lyckat ögonblick har Rank Xerox köpt hundra nya Saab 95.

REKLAM PÅ RULL

Saab 95 var en idealisk bil för stat, kommun och näringsidkare. Saab-ANA i Nyköping tog fram konkreta förslag på hur reklambudskap kunde appliceras på karossen för största möjliga slagkraft utan att resultatet blev en förvildad anslagstavla. "En diskret dekor anpassad till bilens linjespel ger ofta en god helhetsverkan" som det hette i broschyrerna. Här fanns alla möjligheter att komponera firmareklam med både "charm och slagkraft". Småföretagarna var en given målgrupp, kanske en blomsterhandel eller en budfirma. I interntidningen Vips, vi på Saab, syntes regelbundet notiser om större aktörers inköp av en hel uppsättning bilar, som när Facit i Åtvidaberg skaffade identiska servicebilar eller Rank Xerox som på ett bräde köpte 50 specialdekalerade Saab 96 och lika många 95.

Dressade Saab 95 redo att utföra lagom stora sysslor, här fotograferade framför ANA Farmings vackra fasad i Nyköping. Originalskisser från Saabmuseets arkiv.

